

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 430

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 28 januari 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Economisch onderzoeksrapport KBC - Benchmarking Vlaanderen binnen Europa

In het economisch onderzoeksrapport van KBC van 14 januari 2021 wordt dieper ingegaan op de vaststelling dat in de jongste publicatie van het Regional Innovation Scoreboard Vlaanderen niet langer tot de topgroep van innovatieleiders behoort. Vlaanderen heeft moeite om de ambitieuze doelstellingen daadwerkelijk te realiseren.

Uit de paper blijkt tegelijk dat de Vlaamse Regering wel degelijk maatregelen neemt op de punten waar Vlaanderen nog achterop hinkt en/of veel progressie kan maken. Het 'Alle hens aan dek'-initiatief wordt bijvoorbeeld toegejuicht. Ook aan voorstellen in verband met het verhogen van de kmo-deelname aan innovatie-inspanningen, de beschikbaarheid van doorgroeifinanciering of samenwerking tussen ondernemingen en kennisinstellingen wordt vandaag door de minister al uitvoering gegeven.

Wat betreft de arbeidsmarkt is het bekend dat de score inzake 'levenslang leren' ons al lang parten speelt. Maar het glas kan ook halfvol zijn, aangezien dat betekent dat we via inspanningen op dat vlak veel inhaalmogelijkheden hebben tegenover de topregio's, die reeds tegen hun limiet aanzitten op die factor. Ook qua demografie is ons vooruitzicht in vergelijking met andere topregio's van die aard dat er marge is om in te halen.

Specifiek voor innovatie wordt vooral de valorisatie in termen van hoogwaardige tewerkstelling, efficiëntere bedrijfsprocessen en het in de markt zetten van nieuwe producten en diensten als pijnpunt genoemd. In de paper wordt voorgesteld om de innovatiesteun minder vrijblijvend te maken door ze te koppelen aan concrete resultaatverbintenissen. Volgens de auteur "[...] moet er naast 'incrementele' innovaties die sneller tot economische resultaten leiden ook voldoende aandacht zijn voor 'disruptieve' innovaties. Die vragen veelal meer tijd om te renderen, maar hebben een groter economisch potentieel."

Op het eerste gezicht lijkt die suggestie vreemd, aangezien het moeilijker lijkt om resultaatverbintenissen te koppelen aan projecten die 'disruptief' moeten zijn, aangezien die vaak net minder voor de hand liggend zijn en binnen die context met meer onzekerheid moeten opereren.

1. Welke conclusies trekt de minister uit deze studie voor haar beleid?
2. Het is goed dat Vlaanderen vergeleken wordt met andere Europese topregio's.
Hoe zal de Vlaamse overheid zelf deze regionale benchmarking organiseren?

3. Welke manieren ziet de minister om de valorisatie van O&O&I in Vlaanderen te verbeteren?
4. Essentieel voor de Vlaamse economie is het opkrikken van de arbeidsproductiviteit. Welk beleid wil de minister daaromtrent voeren?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 430 van 28 januari 2021

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. De KBC studie stelt vast dat Vlaanderen inzake welvaart (t.t.z. bbp per capita) een hoge plaats in de rangschikkingen inneemt, maar de voorbije jaren relatief aan slagkracht heeft verloren, ook ten aanzien van de topregio's inzake innovatie volgens het Regionale Innovatie Scorebord (RIS).

Die vaststelling is niet nieuw. Ze lag mee aan de basis van het feit dat in het Vlaams regeerakkoord zo ambitieuze doelstellingen in het arbeidsmarkt- en innovatiebeleid zijn ingeschreven om de arbeidsmarktparticipatie en de innovatiekracht te verbreden.

Ik wil wel opmerken dat men regio's niet zomaar mag vergelijken. Er zijn vaak enkele structurele kenmerken in het spel. Dit doet zich met name voor bij (hoofdstedelijke) stadsregio's. Dergelijke regio's kennen bv. een hoger aandeel hoger opgeleiden en daarmee samenhangend een hogere graad van bijscholing. Omdat het steeds een beetje appels met citroenen vergelijken is, had ik (samen met de minister-president) aan VARIO gevraagd om een set van echte relevante benchmarkregio's af te bakenen.

We hebben hierover over en ook over de brede analyse en adviezen van VARIO omtrent de ambitie om top-vijf regio te worden een uitgebreide bespreking gehad naar aanleiding van de vraag van collega Vande Reyde. Dat was op 22 oktober II. Ik heb daarbij uitgebreid toelichting gegeven bij de klemtonen inzake innovatiebeleid om onze positie te versterken in de rangorde van de RIS.

Specifiek voor de KBC-studie is de link die gelegd wordt met enkele macro-economische - en arbeidsmarktindicatoren die geen onderdeel vormen van de RIS. Zoals u weet hanteer ik ook in het beleid Werk ambitieuze doelstellingen. Om de werkzaamheidsgraad op te krikken zetten we in op herscholing en activering en op het financieel aantrekkelijker maken om te werken. KBC waardeert ook onze inspanningen en stelt dat we met het 'Alle hens aan dek-plan' een belangrijk stap zetten om meer mensen op arbeidsleeftijd aan het werk te krijgen.

2. Zoals ook al toegelicht, stelde VARIO in 2020 een set van 20 strategische beleidsindicatoren samen, die toelaten op een objectieve en transparante manier te monitoren of/hoe Vlaanderen aansluiting vindt bij de top van de kennis- en innovatieregio's.

In 2021 zal VARIO, op mijn vraag een nulmeting van deze indicatoren opmaken. De timing is deels afhankelijk van de beschikbaarheid van actuele cijfers.

3. Dit vraagstuk staat ook centraal in de aanbevelingen van VARIO die we in oktober hebben besproken. Ik vermeld als belangrijke hefboomen:
 - Verder uitbouwen van het Vlaams clusterbeleid waarbij kennisinstellingen en bedrijven actief samenwerken aan een competitiviteitsagenda.
 - Het verder stimuleren van het spin-off beleid bij onze SOC's en andere top-onderzoeksgroepen door middel van financiering en incubatie.

- de creatie van lerende netwerken rond vernieuwing van bedrijfsvoering en de versnelde adoptie van bewezen technologieën (voorzien in het contract ondernemerschap).
 - Verder ondersteunen van instrumenten zoals Collectief O&O en collectieve kennisverspreiding (COOCK) en Baekeland- en innovatiemandaten waarbij doctorale en postdoctorale onderzoekers projecten uitvoeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven.
 - Inzetten op talent en STEM voor een goede match voor de invulling van de noden in de arbeidsmarkt. Hiervoor werken we aan een nieuw STEM-actieplan.
 - De verschillende impulsprogramma's van het relanceplan waarbij we onderzoekers en bedrijven connecteren rond specifieke uitdagingen zoals digitalisering, duurzaamheid en zorg.
4. Een beleid om onze arbeidsproductiviteit te verhogen vraagt een integrale aanpak waarbij ingezet wordt op investeringen in:
- menselijk kapitaal (onderwijs en bijkomende vorming),
 - fysieke (weg-, spoor-, water- en lucht)infrastructuur
 - digitaal kapitaal (in bedrijven, maar ook qua infrastructuur).
 - Innovatie in nieuwe producten en diensten.
- Dat is precies wat we doen met het Vlaams herstelplan.

Klassieke productiviteitsverhogingen zullen vooral moeten komen vanuit de digitale transformatie. Daarom zetten we volop in op de beleidsplannen AI en cybersecurity en op onze strategische onderzoekscentra imec en flanders make. We benutten ook de mogelijkheden van het Digital Europe plan. We leggen bijzondere nadruk op de verbetering van de digitale maturiteit van onze kmo's.

Ik verwijs hierbij aansluitend ook naar het belang van herscholing en lifelong learning voor de nodige nieuwe vaardigheden (digitale, automatisering, enz.). Ook hierop leggen we zwaar de nadruk in het relanceplan.

Productiviteitsverbetering komt ten slotte ook voort uit productinnovaties. Daarom blijven we via VLAIO innovatie stimuleren en willen we dat meer kmo's ook innovaties doorvoeren. Ik maak u graag attent op de laatste cijfers inzake innovatiesteun van VLAIO waarbij we steeds meer kmo's weten te bereiken. Ik introduceerde ook het nieuwe instrument van de innovatieve starterssteun om ook pas opgestarte bedrijven in hun innovatie op een aangepaste manier te ondersteunen.